

Na osnovu člana 12 stav 5 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja ("Službeni list RCG" broj 28/06, Službeni list CG" broj 28/11), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, donijelo je

Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja bakterije *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.*

*Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 31/2014 od
24.7.2014. godine, a stupa na snagu danom pristupanja
Evropskoj uniji.*

* U ovaj pravilnik prenesena je Odluka Komisije (2011/787/EU) o privremenom odobrenju državama članicama da primjene hitne mjere protiv širenja bakterije *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. as iz Egipta.

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se fitosanitarne mjere za sprječavanje unošenja i širenja bakterije *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. iz Egipta na teritoriju Crne Gore, koja se prenosi merkantilnim krompirom porijeklom iz Egipta.

Član 2

Krtole merkantilnog krompira porijeklom iz Egipta mogu se unositi na teritoriju Crne Gore, ako su:

- uzgajane na nezaraženim područjima koja su navedena u Listi nezaraženih područja Evropske komisije (u daljem tekstu: Lista) koja je utvrđena u skladu sa Međunarodnim standardom za fitosanitarne mjere (International Standards for Phytosanitary Measures) ISPM No. 4 Requirements for the establishment of pest free areas;

- u tim područjima primijenjene fitosanitarne mjere za unošenje krtola merkantilnog krompira *Solanum tuberosum* L., porijeklom iz Egipta datim u Prilogu koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 3

Ovaj pravilnik objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore", a stupa na snagu danom pristupanja Evropskoj uniji.

Broj: 320-284/14-4

Podgorica, 17. jula 2014. godine

Ministar,
prof. dr **Petar Ivanović**, s.r.

PRILOG

FITOSANITARNE MJERE KOJE SE PRIMJENJUJU PRILIKOM UNOŠENJA KRTOLA MERKANTILNOG KROMPIRA PORIJEKLOM IZ EGIPTA

Krtole merkantilnog krompira porijeklom iz Egipta treba da:

1. **potiču sa nezaraženog područja** koje obuhvata "sektor" (utvrđena administrativna jedinica koja obuhvata grupu "bazena") ili "bazen" (jedinica za navodnjavanje) i identifikuju se pojedinačnim službenim šiframa;

2. u slučaju unosa u Crnu Goru:

2.1. budu podvrgnute intenzivnom postupku kontrole u Egiptu, kojim se obezbjeđuje odsustvo bakterije *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. as. i koji obuhvata uslove uzgoja, kontrolu u polju, prevoz, pakovanje, kontrolu prije izvoza i analize;

2.2. budu:

a) pripremljene u lotovima odnosno serijama, od kojih se svaki lot odnosno serija sastoji od krtola merkantilnog krompira *Solanum tuberosum* L. uzgajanih na samo jednom području iz tačke 1 ovog priloga;

b) označene i plombirane vreće u koje se stavlja merkantilni krompir, pod nadzorom organa nadležnog za zdravstvenu zaštitu bilja u Egiptu oznakom odgovarajuće pojedinačne službene šifre koja je sastavni dio Liste i odgovarajućim brojem lota odnosno serije;

c) praćene fitosertifikatom u kojem je:

- u rubrici 8: "Karakteristične oznake" naveden broj ili brojevi lota odnosno serije i

- rubrici 11: "Dopunska izjava" navedena šifra iz podtačke b ovog priloga;

d) prilikom izvoza izvezene od registrovanog izvoznika iz Egipta, čiji je naziv ili zaštitni znak naveden na svakoj pošiljci.

3. budu unijete na mjestu:

3.1. koje je odobreno za unošenje krtola merkantilnog krompira *Solanum tuberosum* L. porijeklom iz Egipta o čemu organ uprave nadležan za zdravstvenu zaštitu bilja (u daljem tekstu: organ uprave) obavještava Egipat i Evropsku Komisiju; i

3.2. i da se unaprijed dostavi obavještenje o vremenu dolaska i količini pošiljke krtola merkantilnog krompira *Solanum tuberosum* L. porijeklom iz Egipta.

4. budu pod Inspeksijskom kontrolom:

4.1. na mjestu unošenja, krtole *Solanum tuberosum* L. podliježu fitosanitarnom pregledu koji obuhvata zdravstveni pregled uzorka koji se sastoji od najmanje 200 krtola uzetih iz svakog lota odnosno serije rezanjem krtola krompira. ako lot odnosno serija prelazi 25 tona uzorak se uzima iz svakih 25 tona ili dijela te partije;

4.2. dok se za svaki lot odnosno seriju pošiljke ne utvrdi da nema prisustva ili sumnje na prisustvo bakterije *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al., a svi preostali lotovi odnosno serije u pošiljci i drugim pošiljkama koje potiču iz istog područja ostaju pod kontrolom sve dok se ne potvrdi ili ne opovrgne sumnja na prisutnost bakterije *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. u lotu odnosno seriji.

4.3. ako se pregledom:

- otkriju tipični ili sumnjivi simptomi bakterije *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al., njena prisutnost se ispituje u skladu sa propisom kojim su uređene fitosanitarne mjere za otkrivanje,

spriječavanje širenja i suzbijanje smeđe truleži krtola krompira i bakterijskog uvenuća krompira i paradajza (Potato brown rot) koju prouzrokuje bakterija *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.;

- potvrdi prisustvo bakterije *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. u lotu odnosno seriji iz koje je uzet uzorak sprovešće se jedna od sljedećih mjera: zabrana unošenja pošiljke ili upućivanje pošiljke na određite izvan teritorije Crne Gore i Evropske Unije pod uslovom da postoji određite za prihvatanje takve pošiljke ili uništavanje pošiljke, a svi preostali lotovi odnosno serije u pošiljci koje potiču iz istog područja ispituju se u skladu sa tačkom 5 ovog priloga.

5. budu ispitane na latentnu infekciju:

5.1. na uzorcima uzetim iz područja iz tačke 1 ovog priloga, ispitivanje se vrši u skladu sa propisom kojim su uređene fitosanitarne mjere za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje smeđe truleži krtola krompira i bakterijskog uvenuća krompira i paradajza (Potato brown rot) koju prouzrokuje bakterija *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. Tokom sezone uvoza uzima se najmanje jedan uzorak iz svakog sektora ili bazena po području iz tačke 1 ovog priloga, u količini od 200 krtola po uzorku iz jednog lota odnosno serije. Uzorak odabran radi ispitivanja na latentne infekcije podliježe pregledu rezanjem krtola, a kod svakog ispitanog uzorka, za koji se potvrdi da je pozitivan, svi preostali krompirovi ekstrakti zadržavaju se i konzerviraju na odgovarajući način;

5.2. svaki lot odnosno serija iz kojeg su uzeti uzorci ostaje pod kontrolom, ne stavlja se u promet i ne upotrebljava se sve dok se testiranjem ne utvrdi da bakterija *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. nije prisutna, a ako se potvrdi prisutnost bakterije *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. na lot odnosno seriju primjenjuju se mjere iz tačke 4 podtačka 4.3. ovog priloga.

6. podliježu obavezi obavještanja

- u slučaju sumnje ili kada se potvrdi prisustvo štetnog organizma bakterije *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al., organ uprave bez odlaganja obavještava Evropsku komisiju i Egipat, a obavještenje se zasniva na pozitivnom rezultatu brzih testova u skladu sa propisom kojim su uređene fitosanitarne mjere za otkrivanje, sprječavanje širenja i suzbijanje smeđe truleži krtola krompira i bakterijskog uvenuća krompira i paradajza (Potato brown rot) koju prouzrokuje bakterija *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.;

- u slučaju presretanja bakterije *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. prilikom unošenja merkantilnog krompira porijeklom iz Egipta, o isključenju sa Liste, područja sa kojeg potiču te krtole merkantilnog krompira.

7. podliježu obavezi označavanja

radi sprječavanja sadnje krtola merkantilnog krompira *Solanum tuberosum* L., uz preduzimanje mjera za odlaganje otpada nakon pakovanja ili prerade krtola merkantilnog krompira *Solanum tuberosum* L., zbog moguće latentne infekcije u cilju sprječavanja širenja bakterije *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al..